

Wprowadzenie

1. DANE O DZIAŁALNOŚCI EMITENTA

Budimex SA („Spółka”, „Emitent”) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Stawki 40, jest spółką akcyjną wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, sygn. akt WA.XIX NS-REJ.KRS/12100/01/253, pod nr KRS 1764.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności („PKD”) jest działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych (70.1). Sektorem, w którym działa Spółka według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie jest budownictwo.

Budimex SA jest jednostką dominującą Grupy Budimex, w której pełni rolę centrum doradczego, zarządzającego i finansowego.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Według statutu przedmiotem działalności Spółki jest między innymi:

- działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych,
- działalność w zakresie architektury, inżynierii,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- wznoszenie kompletnych obiektów budowlanych lub ich części, inżynieria lądowa i wodna,
- wykonywanie instalacji budowlanych,
- wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych,
- obsługa nieruchomości na własny rachunek,
- wynajem nieruchomości na własny rachunek,
- obsługa nieruchomości na zlecenie,
- roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych,
- roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych,
- wykonywanie badań i analiz technicznych,
- rachunkowo-księgowa, doradztwo podatkowe,
- wydobywanie żwiru, piasku i gliny,
- usługi hotelowe,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej nie sklasyfikowana.

Spółka Budimex SA posiada w swojej strukturze organizacyjnej trzy oddziały krajowe, których zadaniem jest obsługa rynku niemieckiego:

- Oddział w Rzeszowie, ul. Słowackiego 24,
- Oddział w Nowym Sączu, ul. Kilińskiego 58
- Oddział w Poznaniu, ul. Wołowska 92A.

Budimex SA działała w 2008 roku na rynkach zagranicznych poprzez swoje oddziały/przedstawicielstwa zagraniczne:

- Oddział w Niemczech z siedzibą w Kolonii
- Przedstawicielstwa w Rosji - z siedzibą w Moskwie (jednostka w likwidacji) oraz z siedzibą w Kaliningradzie
- Przedstawicielstwo na Ukrainie z siedzibą w Kijowie – w likwidacji
- Przedstawicielstwo na Białorusi z siedzibą w Mińsku – w likwidacji

2. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2008 roku oraz porównywalne dane finansowe obejmujące okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2007 roku. Dane finansowe są wyrażone w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej.

Sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2008 roku oraz porównywalne dane finansowe obejmujące okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2007 roku zostały przygotowane zgodnie z przepisami:

- Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 (z późniejszymi zmianami) („Ustawa”),
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 października 2005 roku, Dz.U.209, poz. 1743, w sprawie zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, wymaganych w prospekcie emisyjnym dla emitentów z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których właściwe są polskie zasady rachunkowości („Rozporządzenie o zakresie informacji w sprawozdaniach finansowych”),
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie o instrumentach finansowych”).

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z konwencją kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w przypadku:

- wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych,
- inwestycji,
- instrumentów finansowych,

co zostało szczegółowo opisane w punkcie 6 wprowadzenia.

Sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe zawierają dane łączne, gdyż w skład Budimex SA wchodzi zagraniczne jednostki organizacyjne (oddziały) sporządzające samodzielnie sprawozdania finansowe. Sprawozdania finansowe jednostek działających za granicą sporządzane są w walutach obcych. Dane bilansowe podlegają przeliczeniu na walutę polską po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, natomiast z rachunku zysków i strat - po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego ustalonych dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe na skutek tych przeliczeń różnice wykazywane są w łącznym sprawozdaniu finansowym Spółki, w pozycji "Różnice kursowe z przeliczenia", jako składnik kapitału z aktualizacji wyceny.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miało miejsca połączenie spółek.

Budimex SA jako jednostka dominująca Grupy Budimex sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2008 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej („MSSF”).

3. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Zarząd Budimex SA składał się z następujących osób:

• Marek Michałowski	Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
• Ignacio Botella Rodríguez	Wiceprezes Zarządu
• Dariusz Blocher	Członek Zarządu
• Jacek Daniewski	Członek Zarządu, Dyrektor ds. Prawno-Organizacyjnych
• Joanna Siwak-Makowiecka	Członek Zarządu, Dyrektor ds. Zarządzania Kadrami
• Henryk Urbański	Członek Zarządu
• Marcin Węglowski	Członek Zarządu, Dyrektor ds. Ekonomiczno-Finansowych

W dniu 25 marca 2008 roku Rada Nadzorcza Budimeksu SA powołała w skład Zarządu Spółki dyrektora Pionu Zarządzania Kadrami Joannę Siwak - Makowiecką.

W dniu 29 lipca 2008 roku Zarząd Spółki powziął informację o rezygnacji pana Ignacio Vivancos Sáncheza z udziału w składzie Zarządu Budimeksu SA oraz pełnienia funkcji wiceprezesa zarządu Budimex SA z dniem 31 lipca 2008 roku.

W dniu 8 października 2008 roku Rada Nadzorcza Budimeksu SA powołała pana Ignacio Botella Rodrígueza na funkcję wiceprezesa Zarządu Budimeksu SA.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku prokurentami były następujące osoby:

- Lucyna Wojnicz
- Marek Kemnitz

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Rada Nadzorcza Budimex SA miała następujący skład:

• Stanisław Pacuk	przewodniczący
• Carmelo Rodrigo López	wiceprzewodniczący
• Krzysztof Sokolik	sekretarz

oraz członkowie:

- Jaime Aguirre de Cárcer y Moreno
- Igor Chalupec
- Jose Carlos Garrido-Lestache Rodriguez
- Javier Galindo Hernandez
- Tomasz Sielicki
- Krzysztof Sędzikowski

W dniu 18 marca 2008 roku wpłynęło do Spółki zawiadomienie pani Marii Segimon de Manzanos o rezygnacji z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Budimex SA z dniem 1 marca 2008 roku.

W dniu 17 czerwca 2008 roku ZWZA powołało do składu Rady Nadzorczej Budimex SA pana Jaime Aguirre de Cárcer y Moreno.

W dniu 17 lipca 2008 roku pan Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco złożył rezygnację z udziału w składzie Rady Nadzorczej Budimeksu SA.

W dniu 29 lipca 2008 roku Rada Nadzorcza Budimex SA podjęła uchwałę o dokooptowaniu do składu Rady Nadzorczej pana Carmelo Rodrigo Lópeza.

4. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli 31 grudnia 2008 roku. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku nadwyżka zobowiązań i rezerw krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych biernych nad aktywami obrotowymi wynosiła 48 443 tysięcy złotych. Spółka koncentrując się na funkcjach zarządczych i doradczych w Grupie Budimex, ograniczyła działalność operacyjną, w związku z czym w znacznej mierze korzysta z finansowania majątku obrotowego zobowiązaniami wobec podmiotów w ramach Grupy Budimex.

Biorąc pod uwagę dobrą sytuację Grupy Budimex w zakresie płynności oraz przewidywaną trwałą poprawę rentowności Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym.

5. PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH ORAZ KOREKTY SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

W przedstawionym sprawozdaniu finansowym za 2008 rok i porównywalnych danych finansowych za 2007 rok nie dokonywano żadnych korekt wynikających z zastrzeżenia w opinii podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego za 2007 rok. Opinia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego za 2007 rok nie zawierała zastrzeżeń.

6. PODSTAWOWE ZASADY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO

a) Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności kształtuje się następująco:

- Patenty i licencje 5 lat,
- Wartość firmy 5 lat (w uzasadnionych przypadkach do 20 lat),
- Oprogramowanie 2-10 lat.

b) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia, koszcie wytworzenia lub wartości przeszacowanej pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Przeszacowanie ma miejsce na podstawie odrębnych przepisów. Ostatnie przeszacowanie miało miejsce w dniu 1 stycznia 1995 roku. Wynik przeszacowania odnoszony jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Po sprzedaży środka trwałego, kwota pozostała w kapitale z aktualizacji wyceny jest przenoszona na kapitał zapasowy.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Koszty związane z ulepszeniem, rozbudową bądź modernizacją środków trwałych powodujące wzrost ich wartości użytkowej w odniesieniu do stanu pierwotnego zwiększają ich wartość początkową.

Środki trwałe, z wyjątkiem gruntów są amortyzowane liniowo począwszy od następnego miesiąca, w którym nastąpiło przekazanie środka trwałego do użytkowania, w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności, który kształtuje się następująco:

- Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej 25 – 50 lat
- Urządzenia techniczne 3-10 lat
- Maszyny 5-10 lat
- Sprzęt komputerowy 3 lata
- Środki transportu (samochody) 5 lat
- Pozostałe środki trwałe 2 - 5 lat

Przedmioty o wartości jednostkowej poniżej 3 500 złotych zalicza się bezpośrednio w koszty okresu, którego dotyczą.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach środków trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

c) Inwestycje długoterminowe

Nieruchomości

Inwestycje w nieruchomości wyceniane są w wysokości poniesionych kosztów na ich nabycie pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Przychody i koszty związane z dzierżawą, wynajmem lub utrzymywaniem nieruchomości zaliczane są do przychodów i kosztów operacyjnych.

Długoterminowe aktywa finansowe

Długoterminowe aktywa finansowe, w tym inwestycje w jednostkach zależnych, współzależnych, oraz w jednostkach stowarzyszonych są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości. Wartość bilansowa takich aktywów jest każdorazowo poddawana przeglądowi w celu stwierdzenia, czy nie przekracza ona wartości przyszłych korzyści ekonomicznych. W przypadku, gdy wartość bilansowa przekracza wartość przewidywanych korzyści ekonomicznych, obniża się ją do wysokości ceny sprzedaży netto. Odpisy z tytułu utraty wartości takich aktywów ujmowane są w kosztach finansowych. Wzrost wartości danej inwestycji bezpośrednio wiążący się z uprzednim obniżeniem jej wartości, zaliczonym do kosztów finansowych, ujmuje się do wysokości tych kosztów jako przychody finansowe.

Inwestycje długoterminowe wyrażone w walutach obcych są wyceniane według kursu średniego NBP obowiązującego na dzień bilansowy a powstałe różnice kursowe są rozliczane według zasad opisanych w punkcie h) Transakcje w walutach obcych.

d) Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego stanowią materiały w magazynach, towary oraz produkcja w toku.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Materiały i towary są wyceniane według ceny nabycia ustalonej metodą „pierwsze przyszło - pierwsze wyszło”, natomiast produkcja w toku według bezpośrednich kosztów wytworzenia oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

e) Należności

Należności są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty pomniejszonej o dokonane odpisy aktualizujące.

Należności przeterminowane powyżej 180 dni, należności o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności oraz należności sporne są obejmowane odpisami aktualizującymi do wysokości nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

Wartość należności umorzonych, przedawnionych lub nieściągalnych, od których uprzednio nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, jest odnoszona w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

f) Inwestycje krótkoterminowe (z wyłączeniem środków pieniężnych i instrumentów finansowych)

Inwestycje krótkoterminowe inne niż aktywa pieniężne, dla których istnieje aktywny rynek, wycenia się na dzień bilansowy według wartości rynkowej. Skutki wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych wycenianych według cen rynkowych zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Inwestycje krótkoterminowe inne niż aktywa pieniężne, dla których nie istnieje aktywny rynek, wycenia się na dzień bilansowy według ceny nabycia lub ceny (wartości) godziwej, w zależności od tego, która z nich jest niższa. Skutki obniżenia ich wartości zalicza się do kosztów finansowych w pełnej wysokości, natomiast skutki wzrostu ich wartości zalicza się do przychodów finansowych w wysokości nie wyższej niż kwota uprzednio odpisanych w koszty finansowe obniżen ich wartości.

g) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycja środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych składa się z gotówki w kasie, środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz lokat o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność inwestycyjna.

h) Transakcje w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług korzysta jednostka – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,

- średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na 31 grudnia 2007 roku aktywa i pasywa wyrażone w walutach innych niż polski złoty zostały przeliczone przy zastosowaniu średniego kursu Narodowego Banku Polskiego obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego.

Różnice kursowe dotyczące inwestycji długoterminowych wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny rozlicza się w następujący sposób:

- skutki przeszacowania powodujące wzrost ich wartości do poziomu cen rynkowych zwiększają kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny,
- obniżenie wartości inwestycji uprzednio przeszacowanej do wysokości kwoty, o którą podwyższono z tego tytułu kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny - jeżeli kwota różnicy z przeszacowania nie była do dnia wyceny rozliczona - zmniejsza ten kapitał (fundusz). W pozostałych przypadkach skutki obniżenia wartości inwestycji zalicza się do kosztów finansowych,
- wzrost wartości danej inwestycji bezpośrednio wiążący się z uprzednim obniżeniem jej wartości, zaliczonym do kosztów finansowych, ujmuje się do wysokości tych kosztów jako przychody finansowe.

Różnice kursowe dotyczące innych niż inwestycje aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut, Spółka zalicza odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, a w uzasadnionych przypadkach - do kosztu wytworzenia produktów lub ceny nabycia towarów, a także ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie lub wartości niematerialnych i prawnych.

i) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Czynne rozliczenia międzyokresowe obejmują koszty dotyczące miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

Czynne rozliczenia międzyokresowe stanowi również nadwyżka wartości przychodu rozpoznanego z tytułu wykonania niezakończonych usług budowlanej („kontrakt”) nad kwotą przychodu zafakturowanego.

j) Kapitały własne

Kapitał akcyjny wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku, przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny oraz emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje:

- różnicę między wartością netto środków trwałych przed i po aktualizacji dokonanej na dzień 1 stycznia 1995 roku. Kapitał ten ulega stopniowemu zmniejszaniu w wyniku

rozchodu objętych aktualizacją środków trwałych, przy czym o taką samą kwotę zwiększa się kapitał zapasowy,

- różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych,
- skutki przeszacowania inwestycji zaliczonych do aktywów trwałych, powodujące wzrost ich wartości do poziomu cen rynkowych.

k) Rezerwy

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Rezerwy tworzy się na:

- pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych, skutków toczących się postępowań sądowych,
- przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość przyszłych zobowiązań.

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe

Spółka tworzy rezerwy na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych. Wpłaty z tytułu tych świadczeń odpisywane są w koszty operacyjne w sposób umożliwiający rozłożenie wartości tych świadczeń na cały okres zatrudnienia pracowników w Spółce. Wysokość rezerwy jest ustalana przez niezależnego aktuarusza metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych.

l) Kredyty i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według kosztu stanowiącego wartość otrzymanych środków pieniężnych i obejmującego koszty uzyskania kredytu /pożyczki. Na dzień bilansowy kredyty bankowe i pożyczki, z wyjątkiem zobowiązań przeznaczonych do obrotu, są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania przeznaczone do obrotu są wyceniane według wartości godziwej. Zysk lub strata z tytułu przeszacowania do wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

m) Zobowiązania (z wyłączeniem zobowiązań finansowych)

Zobowiązania nie będące zobowiązaniami finansowymi wyceniane są według kwoty wymagającej zapłaty.

n) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się wartość prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy, wynikających w szczególności:

- ze świadczeń wykonanych na rzecz Spółki przez kontrahentów, a kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny,

- z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, przyszłych świadczeń wobec nieznanych osób, których kwotę można oszacować mimo, że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana, w tym z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi za sprzedane produkty długotrwałego użytku.

Przewidywane straty na kontraktach budowlanych

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty z tytułu niezakończonej usługi budowlanej przekroczą łączne przychody, przewidywana strata (różnica pomiędzy przychodem a przewidywanymi kosztami kontraktu) ujmowana jest jako koszt. Rezerwy takie tworzy się w ciężar kosztów wytworzenia sprzedanych produktów.

Koszty urlopów pracowniczych

Pracownikom Spółki przysługuje prawo do urlopów na warunkach określonych w przepisach Kodeksu Pracy. Spółka uznaje koszt urlopów pracowniczych na bazie memoriałowej, stosując metodę zobowiązań. Zobowiązanie z tytułu urlopów pracowniczych ustalane jest w oparciu o różnicę pomiędzy faktycznym stanem wykorzystania urlopów przez pracowników a stanem jaki wynikałby z wykorzystania proporcjonalnego do upływu czasu. Koszty urlopów rozlicza się w korespondencji z odpowiednimi kosztami operacyjnymi (koszty wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych).

Koszty przyszłych napraw gwarancyjnych

W przypadku usług budowlanych Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Jako ogólną zasadę przyjmuje się tworzenie rezerw na koszty napraw gwarancyjnych w wysokości 0,5% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach.

Koszty przyszłych napraw gwarancyjnych naliczane są w trakcie realizacji kontraktu proporcjonalnie do kosztów bezpośrednich kontraktu i obciążają koszty wytworzenia sprzedanych produktów.

o) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Do pozycji „Rozliczenia międzyokresowe przychodów” zalicza się z zachowaniem zasady ostrożności:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów (funduszy) własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo pozostałe przychody operacyjne, równolegle do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł,
- ujemną wartość firmy,

Niewykonane prace zafakturowane

W przypadku gdy księgowa wartość przychodu rozpoznanego na danym kontrakcie budowlanym jest niższa niż kwota zafakturowanych przychodów, różnicę tę prezentuje się w pozycji Rozliczenia międzyokresowe przychodów.

p) Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- pożyczki udzielone i należności własne,
- aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Do instrumentów finansowych zalicza się również instrumenty pochodne.

Aktywa finansowe wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych. Przy ustalaniu wartości godziwej na ten dzień uwzględnia się poniesione przez jednostkę koszty transakcji.

Aktywa finansowe wycenia się według wartości godziwej (bez jej pomniejszania o koszty transakcji, jakie jednostka poniosłaby zbywając te aktywa) z wyjątkiem:

- pożyczek udzielonych i należności własnych, których jednostka nie przeznacza do sprzedaży,
- aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności,
- składników aktywów finansowych, dla których nie istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym, albo których wartość godziwa nie może być ustalona w inny wiarygodny sposób,
- składników aktywów finansowych objętych zabezpieczeniem.

Aktywa finansowe, do których nie stosuje się wyceny według wartości godziwej, wycenia się następująco:

- pożyczki udzielone i należności własne, z wyjątkiem zaliczonych do przeznaczonych do obrotu - w wysokości skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej, niezależnie od tego czy jednostka zamierza utrzymać je do terminu wymagalności czy też nie,
- aktywa finansowe, dla których jest ustalony termin wymagalności - w wysokości skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej,
- aktywa finansowe, dla których nie jest ustalony termin wymagalności - w cenie nabycia.

Zobowiązania finansowe Spółka wycenia w wysokości skorygowanej ceny nabycia, z wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów pochodnych o charakterze zobowiązań, które wycenia się w wartości godziwej.

W razie trwałej utraty wartości aktywów finansowych ich wartość jest aktualizowana do wysokości kwoty możliwej do uzyskania lub wartości godziwej.

Skutki przeszacowania aktywów i zobowiązań finansowych zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło przeszacowanie.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do instrumentów finansowych.

q) Trwała utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli dowody takie istnieją, Spółka ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat za bieżący okres. W przypadku, gdy uprzednio dokonano przeszacowania aktywów w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny, to odpis aktualizujący do wysokości przeszacowanej kwoty pomniejsza kapitały z aktualizacji wyceny, a następnie obciąża pozostałe koszty operacyjne lub koszty finansowe.

r) Przychody, koszty oraz pomiar wyniku finansowego

Przychody i koszty są rozpoznawane według zasady memoriałowej, tj. w okresach, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania lub dokonania płatności. Przychody ze sprzedaży obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży pomniejszone o podatek od towarów i usług (VAT).

Wynik działalności operacyjnej stanowi różnicę między przychodami netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów i innych zwiększeń lub zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług, oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi a wartością sprzedanych produktów, towarów i materiałów wycenionych w kosztach wytworzenia albo cenach nabycia, albo zakupu, powiększoną o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnego zarządu, sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi, w szczególności z tytułu dywidend, odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, a kosztami finansowymi, w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Zyski i straty nadzwyczajne przedstawiają skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie poza główną działalnością Spółki.

W ramach prowadzonej ewidencji Spółka stosuje zarówno porównawczy, jak i kalkulacyjny rachunek kosztów.

s) Kontrakty budowlane

Spółka rozpoznaje przychody z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania usługi, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

W przypadku wystąpienia różnicy pomiędzy wartością zafakturowanych przychodów, a wartością przychodów obliczoną metodą stopnia zaawansowania na danym kontrakcie Spółka odpowiednio koryguje wartość przychodów ze sprzedaży, odnosząc różnicę na czynne rozliczenia międzyokresowe lub rozliczenia międzyokresowe przychodów.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad

przychodami) jest ujmowana jako rezerwa na straty na kontrakcie i obciąża koszty operacyjne.

t) Opodatkowanie

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody jednostek organizacyjnych Spółki prowadzących działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Spółka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) uchwalone na dzień bilansowy.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały wycenione przy użyciu stawki 19%.

u) Rok obrotowy

Dniem bilansowym Spółki jest dzień 31 grudnia, rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

v) Szacunki Zarządu

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania pewnych szacunków i założeń, które znajdują odzwierciedlenie w tym sprawozdaniu oraz w notach objaśniających do sprawozdania. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki Zarządu dotyczą między innymi utworzonych rezerw, wyceny kontraktów budowlanych, rozliczeń międzyokresowych, odpisów aktualizujących wartość aktywów oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych.

7. PRZELICZENIE DANYCH FINANSOWYCH NA EURO

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu sprawozdania finansowego przeliczono na euro według średniego kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2008 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, tj. 4,1724 zł/euro. Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływu środków pieniężnych dotyczące sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2008 roku przeliczono na euro według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski, obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca objętego raportem rocznym, tj. według średniego kursu 3,5321 zł/euro. Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu porównywalnych danych finansowych przeliczono na euro według średniego kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2007 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, tj. 3,5820 zł/euro. Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływu środków pieniężnych dotyczące porównywalnych danych finansowych za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2007 roku przeliczono na euro według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski, obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca objętego raportem rocznym, tj. według średniego kursu 3,7768 zł/euro.

Wybrane podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych ze sprawozdania finansowego i porównywalnych danych finansowych przeliczone na euro zostały zamieszczone na tytułowej stronie raportu rocznego.

Najwyższym kursem w roku był kurs z 29 grudnia 2008 roku, tj. 4,1848 zł/euro, najniższym kursem w roku był kurs z 31 lipca 2008 roku, tj. 3,2026 zł/euro.

8. RÓŻNICE POMIĘDZY ZASADAMI RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCYMI W POLSCE A MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Spółka stosuje zasady rachunkowości oraz metody wyceny i klasyfikacji zgodne z ustawą o rachunkowości („PSR”). Zgodnie z par. 7 ust. 1 Rozporządzenia o zakresie informacji w sprawozdaniach finansowych poniżej zostały przedstawione różnice między zasadami rachunkowości stosowanymi przez Spółkę a MSSF.

a) Wycena długoterminowych aktywów finansowych w walutach obcych

Spółka wycenia długoterminowe aktywa finansowe obejmujące udziały w podmiotach zagranicznych i denominowane w walutach obcych według kursu obowiązującego na dzień bilansowy. Różnice kursowe z wyceny odnoszone są odpowiednio na kapitał z aktualizacji wyceny (przeszacowanie dodatnie bądź korekta przeszacowania do wartości historycznej) lub na wynik finansowy (przeszacowanie ujemne).

Zgodnie z MSR 39 aktywa dostępne do sprzedaży, których wartość godziwa nie może być wiarygodnie oszacowana wyceniane są według kosztu historycznego. W sprawozdaniu według MSSF różnice kursowe z wyceny zostałyby odpowiednio skorygowane w kapitale oraz wyniku finansowym lat ubiegłych oraz roku bieżącego.

b) Dyskonto długoterminowych należności i zobowiązań

Spółka wycenia należności i zobowiązania długoterminowe z tytułu kaucji gwarancyjnych według kwoty wymagającej zapłaty czyli wartości nominalnej.

Zgodnie z MSR 39 należności i zobowiązania długoterminowe, które nie są oprocentowane, podlegają dyskontowaniu i prezentowane są w sprawozdaniu finansowym według wartości bieżącej. Różnice pomiędzy wartościami nominalnymi należności lub zobowiązań długoterminowych, a ich wartościami bieżącymi, w okresie w którym powstały korygują odpowiednio przychody ze sprzedaży lub koszty operacyjne. Kwota dyskonta, która pomniejszyła wartość nominalną rozrachunków długoterminowych jest rozliczana w koszty lub przychody finansowe w następnych latach.

c) Podatek odroczony

Różnice w zasadach rachunkowości obowiązujących w Polsce a MSSF mają wpływ na kalkulację odroczonego podatku dochodowego.

Kapitał własny

		31 grudnia 2008 roku	31 grudnia 2007 roku
Kapitał własny wg PSR		574 451	523 764
<u>Korekty:</u>			
Wycena długoterminowych aktywów finansowych	(a)	804	1 981
Dyskonto należności i zobowiązań długoterminowych	(b)	(669)	(526)
Podatek odroczony od powyższych korekt	(c)	(26)	(369)
Kapitał własny wg MSSF		574 560	524 850

Wynik netto

		Rok 2008	Rok 2007
Wynik netto wg PSR		49 169	27 018
<u>Korekty:</u>			
Wycena długoterminowych aktywów finansowych	(a)	(1 664)	709
Dyskonto należności i zobowiązań długoterminowych	(b)	(143)	121
Podatek odroczony od powyższych korekt	(c)	343	(158)
Wynik wg MSSF		47 705	27 690

d) Korekta kapitałów z tytułu hiperinflacji

Na dzień przejścia na MSSF Grupa skorygowała wartość kapitału własnego oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej za okres, w którym gospodarka polska należała do hiperinflacyjnych. Skutki przeliczenia oraz uzgodnienie wartości wykazanych w księgach oraz dokumentach korporacyjnych Spółki do wartości wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Budimex zostały ujęte w poniższej tabeli.

	Akcje zwykłe	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej
Kapitał zarejestrowany	127 650	232 719
Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją	18 198	2 080
Wartość wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	145 848	234 799

Wartość, o jaką kapitał podstawowy oraz nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej zostały skorygowane w związku z hiperinflacją jest prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozycji „zysk (strata) z lat ubiegłych” w kapitale własnym.